

UCHWAŁA NR 26/2023
Zarządu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku
z dnia 23 listopada 2023 r.

w sprawie: przyjęcia projektu ramowego planu działalności Związku na 2024 rok

Działając na podstawie § 22 ust. 1 pkt b) Statutu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku,

Zarząd Związku
uchwała co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się projekt ramowego planu działalności Związku na 2024 rok, którego treść stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Przedstawia się ww. projekt Zgromadzeniu Ogólnemu.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Przewodniczącemu Zarządu Związku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku

(-) Piotr Kuczera

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 26/2023 Zarządu
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku
z dnia 23 listopada 2023 r.

PROJEKT

RAMOWY PLAN DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW SUBREGIONU ZACHODNIEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO Z SIEDZIBĄ W RYBNIKU NA 2024 ROK

Związek w 2024 roku zamierza realizować zadania z niżej wymienionych obszarów działań:

- I. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach FE SL 2021-2027
- II. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego
- III. Działania na rzecz ograniczania niskiej emisji i gospodarki odpadami
- IV. Rozwój marki turystycznej Kraina Górnej Odry
- V. Festiwal Górnej Odry
- VI. Działania lobbystyczne
- VII. Rozwój usług szkoleniowych dla JST i Związku
- VIII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi
- IX. Informacja, komunikacja - serwis internetowy
- X. Inicjowanie i uczestnictwo w projektach dofinansowanych przez Unię Europejską, Budżet Państwa i Samorząd Województwa:
 - Projekt „*Śląskie. Przywracamy błękit*”. *Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego,*
 - Projekt „*OZE w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego*”,
 - Projekt „*Rozwój Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Subregionie Zachodnim – etap I*”,
 - Projekt „*Szkolenia kadr administracji samorządowej z terenu Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego – etap I*”.

Ad. I Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach FE SL 2021-2027

Rok 2024 będzie rokiem merytorycznej realizacji działań dotyczących wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”, które służyć mają nie tylko zintegrowanemu podejściu do wdrażania środków unijnych w wymiarze strategicznym, ale i przekładać się na realizację projektów przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru subregionu zachodniego.

W ramach porozumienia nr 51/RT/2023 w sprawie przygotowania i realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach Programu Funduszu Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Zarząd Województwa Śląskiego przeznaczył kwotę 165 710 684 euro na realizację inwestycji w regionie, w tym w ramach środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 89 078 375 euro, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus: 1 685 393 euro oraz Funduszu na Rzecz Sprawiedliwej Transformacji: 74 946 916 euro.

W ramach realizacji działań wynikających z niniejszego Porozumienia Związek będzie zobowiązany do dołożenia należytej staranności w ich realizacji, w tym do:

- a) uzgadniania i przedkładania strategii terytorialnej oraz jej ewentualnych aktualizacji, zgodnie z ustawą wdrożeniową,
- b) realizacji lub wsparcia projektów zintegrowanych, przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru ZIT,
- c) animowania lub realizacji działań szkoleniowych i promocyjnych oraz indywidualnego doradztwa, służących poprawie jakości projektów,
- d) wprowadzania innowacji i dobrych praktyk w zarządzaniu rozwojem oraz szerszego włączenia mieszkańców w procesy rozwojowe,
- e) monitorowania i wsparcia w zarządzaniu rozwojem na miejskich obszarach funkcjonalnych w związku z realizacją strategii terytorialnej,
- f) sieciowania projektów na obszarze geograficznym, którego dotyczy strategia terytorialna, w szczególności inicjowanych i realizowanych przedsięwzięć w ramach FE SL 2021-2027,
- g) promocji zasady partnerstwa i włączenia mieszkańców w procesy partycypacyjne w zakresie realizacji strategii terytorialnej, w tym animowania jednostek samorządu terytorialnego będących członkami Związku ZIT,

- h) monitorowania postępów w realizacji działań w ramach ZIT, w szczególności postępu finansowego, na podstawie przekazywanych przez IZ FE SL 2021-2027 raportów z systemu informatycznego Programu,
- i) udziału w pracach Komitetu Monitorującego FE SL 2021-2027 przedstawiciela ZIT,
- j) udziału w opracowaniu kryteriów wyboru projektów zgodnie z zapisami Programu,
- k) udziału w opiniowaniu i konsultowaniu harmonogramu naborów wniosków dedykowanych ZIT w ramach FE SL 2021-2027,
- l) współpracy z IZ FE SL 2021-2027 przy realizacji badań ewaluacyjnych, analiz, ekspertyz prowadzonych i/lub zleczanych przez instytucje zarządzające programami operacyjnymi, ministerstwo właściwe ds. rozwoju regionalnego, Komisję Europejską,
- m) przygotowania i utrzymania zdolności administracyjnej i technicznej do realizacji działań, w tym zapewnienie odpowiedniego zatrudnienia, podnoszenia kwalifikacji pracowników, zapewnienia warunków technicznych i lokalowych do realizacji Porozumienia,
- n) udostępniania IZ FE SL 2021-2027 na jej prośbę wszelkich materiałów, opracowań, wyjaśnień oraz informacji niezbędnych do prawidłowej realizacji FE SL 2021-2027.

W ramach otrzymanych środków finansowych Biuro Związku będzie nadzorowało, bądź realizowało bezpośrednio przedsięwzięcia z zakresu:

- 1) efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej;
- 2) efektywności energetycznej budynków mieszkalnych;
- 3) ochrony różnorodności biologicznej;
- 4) zrównoważonego transportu miejskiego;
- 5) Regionalnych Tras Rowerowych;
- 6) zwiększenia roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym;
- 7) rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 8) rozwoju energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii (FST);
- 9) niwelowania skutków działalności przemysłowej, w tym górniczej na środowisko, poprawę wskaźników różnorodności biologicznej w celach środowiskowych (FST);
- 10) poprawy stosunków wodnych na obszarze oddziaływania kopalń (FST);
- 11) ponowne wykorzystanie terenów poprzemysłowych na cele rozwojowe regionu (FST);
- 12) rozwoju kształcenia w szczególności branżowego we współpracy z przedsiębiorcami, w szczególności zgodnie z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami (FST).

Powyższe będzie wymagało wzmożonych działań wszystkich Członków Związków, a w szczególności funkcjonującej od 2012 roku Grupy roboczej ds. funduszy europejskich Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego. Wskazana Grupa stanowi ciało doradczo-konsultacyjne na poziomie pracowników merytorycznych. Grupa robocza podlega bezpośrednio Zarządowi Związku i składa mu sprawozdania ze swojej działalności. Do jej zadań należy m.in. konsultowanie i opiniowanie projektów i dokumentów programowych.

Ad. II. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego

Plan Zrównoważonej Mobilności to dokument umożliwiający planowanie działań transportowych i rozwoju zrównoważonej mobilności mieszkańców w perspektywie około dwudziestu kolejnych lat. Jego głównym celem jest dążenie do podniesienia jakości życia mieszkańców dzięki wydajnym rozwiązaniom i obniżaniu wpływu transportu na środowisko. Jednocześnie, Plany Zrównoważonej Mobilności są jednymi z dokumentów wymaganych podczas pozyskiwania dotacji unijnych w perspektywie 2021-2027 na finansowanie projektów z zakresu transportu i mobilności.

W roku 2024 będzie przeprowadzana ocena dokumentu przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne w 2023 roku przez Centrum Kompetencji SUMP w Ministerstwie Infrastruktury. Następnie dokument trafią do tzw. Repozytorium SUMP z uwagami bądź bez uwag. Uwagi będą wprowadzane do dokumentu podczas jego aktualizacji. W roku 2024 planuje się realizację zadań przewidzianych w dokumencie oraz monitoring realizacji postępu.

Do realizacji m.in. przedmiotowych zadań został powołany przez Zarząd Związku „Zespół Projektowy ds. opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego”, który odpowiada za całościowe zarządzanie projektem od fazy początkowej, w tym proces aplikowania o środki zewnętrzne, aż do jego zakończenia. W skład Zespołu wchodzi pracownicy Biura Związku, jak i przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego oddelegowanych do prac w Grupie Roboczej ds. Transportu Zbiorowego na terenie Subregionu Zachodniego i Grupie roboczej ds. rozwoju infrastruktury i komunikacji ekologicznej.

Oprócz udziału w pracach Zespołu Projektowego, powołana przez Zarząd Związku Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku, Grupa robocza ds. transportu zbiorowego na terenie Subregionu

Zachodniego będzie kontynuować zadania dotyczące zintegrowanego systemu komunikacji pasażerskiej tj. integracji biletowej, taryfowej oraz operacyjnej przewoźników.

Z kolei Grupa robocza ds. rozwoju infrastruktury i komunikacji ekologicznej w 2023 roku będzie pracowała nad kompleksowymi projektami możliwymi do realizacji w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 dot. regionalnych tras rowerowych 3, 4, 12 oraz 603 i 607 wykazanych w dokumencie: „Regionalna Polityka Rowerowa wraz z planem sieci regionalnych tras rowerowych”.

Ad. III. Działania na rzecz ograniczania niskiej emisji i gospodarki odpadami

W kolejnym roku planuje się kontynuację prac nad rozwiązaniem jednego z istotnych problemów Subregionu Zachodniego, jakim jest zły stan powietrza. Kontynuowane będą spotkania i konsultacje na forum powołanej przez Zarząd Związku Grupy roboczej ds. ograniczania niskiej emisji na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego. Prace Grupy będą przebiegać w oparciu o dokumenty generowane przez samorzady, w tym samorząd województwa, który w 2017 r. podjął uchwałę antysmogową dla województwa śląskiego. Przede wszystkim działania Grupy roboczej skupiać się będą na zagadnieniach związanych z egzekwowaniem zapisów Uchwały antysmogowej oraz realizacją Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego. Dodatkowo w ramach prac grupy konsultowane będą dokumenty, które regulują zakres działalności gmin i powiatów w zakresie ochrony powietrza (Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego, ustawa o wspieraniu termomodernizacji i remontów). Prace grupy roboczej będą polegały na aktywnym włączeniu się w konsultowanie dokumentów na szczeblu wojewódzkim, jak i krajowym (ustawy, rozporządzenia).

W ramach zadań związanych z gospodarką odpadami w Subregionie Zachodnim, w roku 2024 kontynuowana będzie działalność powołanej w 2018 roku Grupy roboczej ds. gospodarowania odpadami na terenie Subregionu Zachodniego. Celem Grupy będzie prowadzenie działań związanych z analizą i monitorowaniem systemu gospodarki odpadami w gminach na terenie Subregionu Zachodniego, a także określenie ewentualnych możliwości podjęcia działań mających na celu ujednoczenie zasad gospodarowania odpadami oraz możliwości wdrażania elementów gospodarki obiegu zamkniętego. Wnioski z tych prac będą przedstawiane Zarządowi Związku Subregionu Zachodniego.

Ad. IV. Rozwój marki turystycznej Kraina Górnej Odry

W 2024 roku we współpracy z ŚOT utrzymywana będzie strona internetowa marki - www.krainagornejodry.travel. Natomiast współpraca będzie się odbywała w ramach Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej oraz Silesian Convention Bureau. Planuje się zacieśniać współpracę z pozostałymi markami turystycznymi województwa śląskiego m.in. w ramach akcji „Promocyjne Lato” oraz „Śląskie i Mazury - bliskie z natury” we współpracy z Warmińsko-Mazurską Regionalną Organizacją Turystyczną. W roku 2024 planowane są także liczne kampanie outdoorowe, umożliwiające rozwój marki turystycznej, które cieszą się licznym zainteresowaniem mieszkańców subregionu zachodniego oraz turystów.

W 2024 roku planuje się także udział w konkursach dla członków ŚOT na działania ukierunkowane na tworzenie i promocję produktów turystycznych o znaczeniu regionalnym, tj. wsparcie działalności wydawniczej i promocyjnej członków Śląskiej Organizacji Turystycznej.

W ramach współpracy ze Śląską Organizacją Turystyczną planuje się także realizację szkoleń, wizyt studyjnych dla pracowników punktów informacji turystycznej województwa śląskiego, pracowników merytorycznych i kadry zarządzającej Członków Związku, których celem będzie podniesienie kwalifikacji kadr branży turystycznej w regionie oraz kontynuowanie współdziałania ze wszystkimi punktami informacji turystycznej na terenie subregionu zachodniego w zakresie promocji marki turystycznej Kraina Górnej Odry, Festiwalu Górnej Odry i województwa śląskiego.

Ponadto planuje się działania skierowane na pozyskanie dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w ramach programu „Śląskie. Bez barier” skierowanego do osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, intelektualnymi, narządu wzroku i słuchu.

W ramach działań własnych Związek przemierza się również do zakupu materiałów promujących markę oraz dodruku cieszących się największą popularnością materiałów drukowanych publikowanych przez Związek (tj. mapy, przewodniki, informatory), jak i również stworzenie wersji językowych publikacji. Planuje się także przystępowanie do programów lub konkursów będących szansą dla rozwoju marki turystycznej Kraina Górnej Odry.

Na 2024 rok zaplanowano także audyt produktu turystycznego marki - Pętli Rowerowej „Lasy Rudzkie”. Związek w ramach działań marki zmierza również do rozpoczęcia działań w zakresie komercjalizacji produktu turystycznego oraz certyfikacji produktów i usług turystycznych w Krainie Górnej Odry, co jest planem na kolejne lata działalności.

Planuje się również inne działania związane z rozwojem marki turystycznej Kraina Górnej Odry, także z udziałem partnerów, których potrzeba wyłoni się w trakcie 2024 roku, a których na obecnym etapie Biuro Związku nie ma możliwości wymienić z nazwy oraz rodzaju.

Przedmiotowe zagadnienia są stałym punktem prac powołanej przez Zarząd Związku Grupy roboczej ds. promocji marki turystycznej Kraina Górnej Odry. Celem Grupy jest podejmowanie działań promujących Krainę Górnej Odry jako region atrakcyjny turystycznie. Jednym z zasadniczych działań Związku oraz członków Grupy roboczej w 2024 roku będzie dalsze wdrażanie opracowanej na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w 2019 roku Strategii Komunikacji Marketingowej obszaru Subregionu Zachodniego oraz Koncepcji Rozwoju Produktów Turystycznych Obszaru Subregionu Zachodniego. Dodatkowo w ramach grupy będzie opracowywany program IV edycji Festiwalu Górnej Odry w oparciu o stworzoną w 2020 r. Koncepcję święta marki turystycznej Kraina Górnej Odry.

Ad. V. Festiwal Górnej Odry

Na dni 21-23 czerwca 2024 r. zaplanowana jest IV edycja Festiwalu Górnej Odry. Święto marki jest imprezą cykliczną, która będzie odbywała się co roku w pierwszy weekend letnich wakacji. Data ta pozwala na organizację wydarzeń na świeżym powietrzu i pełne uczestnictwo również najmłodszych mieszkańców Subregionu Zachodniego oraz turystów. Festiwal Górnej Odry w dalszym ciągu będzie opierał się na dokumencie „Koncepcja Święta Marki Turystycznej Kraina Górnej Odry”, który określa cele tego wydarzenia, jak na przykład przybliżenie atrakcyjności rzeki Odry i Rudy mieszkańcom regionu oraz turystom czy budowa mostu pomiędzy pokoleniami poprzez wspólne spędzanie czasu nad wodą.

Ważnym elementem działań Związku jest ciągła promocja produktu w mediach społecznościowych, z wykorzystaniem takich platform jak np. Facebook, Instagram, Tik Tok czy YouTube oraz stworzonej na potrzeby festiwalu strony internetowej festiwalgornejodry.pl.

Pierwsza edycja święta zgromadziła 72,6 tys. uczestników, druga 123 tys. osób, natomiast III edycja rekordowe 145 tys. odwiedzających. W ramach kolejnej edycji święta planuje się rozszerzenie formuły o zaprezentowanie największych atrakcji marki turystycznej w niecodziennym wydaniu, co pozwoli potencjalnym turystom dostrzec potencjał turystyczny subregionu zachodniego. Planuje się również poszerzenie grona partnerów Festiwalu, jak i również nawiązanie współpracy Województwem Opolskim oraz Krajem Morawsko-Śląskim [CZ].

Ad. VI. Działania lobbystyczne

Pod pojęciem działań lobbystycznych rozumieć należy stanowiska organów Związku, opiniowanie projektów aktów prawnych, spotkania osobiste, korespondencję, informacje prasowe i inne instrumenty wywierania wpływu, mające na celu forsowanie wygenerowanych i wytworzonych w obrębie Związku opinii, poglądów itp. oraz ich podawanie do publicznej wiadomości. Podejmowane będą działania, w ramach których tworzone będą opinie Związku w sprawie projektów ustaw i rozporządzeń oraz innych aktów prawnych. W ramach podejmowanych działań planuje się również lobbying w zakresie uwzględniania zadań inwestycyjnych na terenie Subregionu w planach rządowych lub wojewódzkich. Przewiduje się ponadto udział przedstawicieli Subregionu w gremiach decydenckich (np. w regionalnych komitetach programowych).

Ad. VII. Rozwój usług szkoleniowych dla JST i Związku

W 2024 roku Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku będzie kontynuować zadania dotyczące rozwoju usług szkoleniowych dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych z terenu subregionu zachodniego województwa śląskiego. Szkolenia zaplanowane na 2024 rok będą się skupiały głównie na zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem administracyjno – prawnym JST. Planuje się przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń zarówno z zakresu: prawa pracy, zamówień publicznych oraz z zakresu planowania przestrzennego jak i umiejętności miękkich takich jak obsługa klienta czy radzenie sobie ze stresem. Tematyka szkoleń na bieżąco dostosowywana będzie do zagadnień, których potrzeba zaistnieje w ciągu roku. Działania dotyczące podnoszenia wiedzy i kompetencji pracowników samorządowych prowadzone są z uwzględnieniem wyspecjalizowanej kadry, posiadającej doświadczenie w realizacji szkoleń dla JST w oparciu o zgłoszone zapotrzebowania na szkolenia.

Niniejsze działanie realizowane będzie zarówno ze środków własnych, jak i zewnętrznych w ramach planowanych do realizacji projektów pn. „Rozwój Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Subregionie Zachodnim – etap I” oraz „Szkolenia kadr administracji samorządowej z terenu Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego – etap I”.

Ad. VIII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wykonującymi zadania w zakresie działalności pożytku publicznego stanowi jedną z form realizacji zadań Związku. W roku 2024, zaplanowano dalszą współpracę ze Śląską Organizacją Turystyczną, Warmińsko-Mazurską Regionalną Organizacją Turystyczną, Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego i Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka z siedzibą w Bielsku-Białej oraz innymi organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania i wzmocnienia realizacji celów statutowych Związku.

Ad. IX. Informacja, komunikacja – serwis internetowy

Strona internetowa służy do informowania społeczeństwa o bieżącej działalności stowarzyszenia w tym realizowanych projektów. Umieszczane są na niej uchwały, protokoły posiedzeń, sprawozdania oraz stanowiska organów stowarzyszenia tj. Zarządu Związku i Zgromadzenia Ogólnego. Biuro Związku prowadzi również Biuletyn Informacji Publicznej. Na stronie internetowej znajdują się informacje o realizacji poszczególnych projektów, przeprowadzane są konsultacje społeczne wypracowanych dokumentów oraz umieszczane są informacje o naborach pracowniczych na wolne stanowiska. W roku 2024 Biuro Związku będzie kontynuować redagowanie nowych treści w serwisie internetowym, a także utrzymywać go w Internecie. Od połowy roku 2021 o bieżącej działalności Biuro Związku komunikuje również na platformach społecznościowych. W roku 2024 planuje się rozwijanie zasięgów umieszczanych treści.

Serwis będzie służył również do wymiany informacji między Związkiem a jego członkami oraz prezentacji kluczowych kwestii dotyczących samorządów Subregionu Zachodniego. Strona internetowa stanowi platformę umożliwiającą rejestrację uczestników na szkolenia organizowane

przez Biuro Związku. Związek utrzymuje i zarządza serwisami internetowymi promującymi marki turystyczne Subregionu Zachodniego – Kraina Górnej Odry oraz Festiwal Górnej Odry.

Strona internetowa będzie zawierała również informacje dotyczące wdrażania przez Związek Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Służyć będzie również informowaniu o działalności Biura w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027.

Więszym wydarzeniom z życia Biura Związku, takim jak zdobycie finansowania na projekty unijne, będą towarzyszyć konferencje prasowe. Zaproszone będą na nie media regionalne i lokalne, w tym lokalne stacje telewizyjne, które informują społeczności lokalne o działaniach Zarządu Związku na rzecz rozwiązywania problemów samorządów i ich mieszkańców.

Ad. X. Inicjowanie i uczestnictwo w projektach dofinansowanych przez Unię Europejską, Budżet Państwa i Samorząd Województwa

Związek kontynuować będzie nieodpłatną pomoc doradczą dla swoich członków oraz w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych inicjować lub przyłączać się do projektów korzystających z dofinansowania zewnętrznego.

Ważnym etapem jest utrzymanie trwałości projektów zrealizowanych przez Związek, gdzie wspólnie z partnerami należy zapewnić właściwą realizację wskaźników w okresach określonych w poszczególnych umowach o dofinansowanie projektów. Biuro Związku będzie prowadziło bieżący monitoring ogłaszanych naborów i na bieżąco będzie decydowało o przystąpieniu do naboru, biorąc każdorazowo pod uwagę możliwości wniesienia wkładu własnego oraz potencjału instytucjonalnego.

Projekt „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego

W dniu 14 grudnia 2021 r. pomiędzy Unią Europejską, reprezentowaną przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, CINEA a Beneficjentem Koordynującym tj. Województwem Śląskim oraz wszystkimi pozostałymi Partnerami Projektu podpisano Grant Agreement, tj. umowę o dotację na projekty zintegrowane. W dniu 16 maja 2022 r. Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku podpisał natomiast umowę partnerską. Zgodnie z tym

co zakładano na etapie wniosku o dofinansowanie, realizacja projektu rozpoczęła się w miesiącu styczniu 2022 r.

Celem projektu jest skuteczna realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, przyjętego Uchwałą nr VI/21/12/2020 oraz przeprowadzenie kompleksowych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie województwa śląskiego.

W ramach projektu będą realizowane zadania w poszczególnych działaniach:

- System wsparcia doradczego (Ekodoradcy),
- Wsparcie wdrażania uchwały antysmogowej, POP - monitoring emisji i badania próbek,
- Wypracowanie modeli zmniejszenia oddziaływania środowiskowego w budynkach użyteczności publicznej,
- Koncepcje zwiększenia obszarów zieleni,
- Ograniczenie emisji transportowej,
- Utworzenie regionalnego systemu eko-informacji mieszkańca,
- Podnoszenie świadomości społecznej i rozpowszechnianie wyników.

Całkowita wartość projektu opiewa łącznie na 16 515 020 €, w tym środki UE: 9 908 979 €, środki NFOŚiGW: 5 780 243 €. Budżet Związku wynosi 307 047 € na całą realizację projektu, z kolei na sam rok 2024 przeznaczony jest 51 887,96 € oraz niewykorzystane środki z 2022 i 2023 roku. Dofinansowanie z Programu LIFE Unii Europejskiej wynosi 95% oraz 5% wkładu własnego.

Liderem Projektu jest Województwo Śląskie. Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku ma status partnera. Wśród pozostałych partnerów są Związki Gmin i Powiatów pozostałych subregionów, Związek Międzygminny ds. Ekologii, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Politechnika Śląska, Śląski Ogród Botaniczny oraz Związek Stowarzyszeń Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA oraz poszczególne gminy, miasta i powiaty. W projekcie, z terenu Subregionu Zachodniego uczestniczy 17 JST tj. Godów, Gorzyce, Jastrzębie-Zdrój, Krzanowice, Krzyżanowice, Łyski, Markłowice, Mszana, Nędza, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Świerklany, Wodzisław Śląski, Żory.

W 2024 roku do zadań realizowanych przez Ekodoradcę zatrudnionego w Związku, należeć będzie:

- kontynuacja nawiązanej w 2022 roku współpracy w ramach projektu z samorządami, które nie uczestniczą bezpośrednio w projekcie tj. Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Kuźnia Raciborska, Jejkowice, Lubomia, Pszów, Rudnik, Kornowac,
- obowiązki doradczo-informacyjne w ww. gminach dot. możliwości pozyskania dofinansowania do inwestycji związanych z wymianą źródeł ciepła, termomodernizacją, montażem instalacji fotowoltaicznej,
- prelekcje edukacyjne dla mieszkańców nt. szkodliwości smogu,
- kontynuacja studiów podyplomowych „Eko Energetyka” skierowanych przede wszystkim do nowozatrudnionych Ekodoradców w ramach projektu LIFE pn. „Śląskie. Przywracamy błękit”, celem zdobycia umiejętności i wiedzy z zakresu szeroko pojętej energetyki i przyjaznych środowisku rozwiązań, które mają zapewnić podwyższenie świadczenia usług doradczych i podniesienie kompetencji Ekodoradców,
- poszerzanie swojej wiedzy i kompetencji poprzez udział w szkoleniach, webinarach i konferencjach,
- przeprowadzanie warsztatów edukacyjnych i konkursów w placówkach oświatowych, mających na celu uświadomienie problemu zanieczyszczenia powietrza oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży,
- aktywny udział w różnych ekologicznych eventach.

W 2024 roku Koordynatorzy wraz z Ekodoradcą będą uczestniczyć w cyklicznych spotkaniach online Subregionów z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego. W dalszym ciągu kontynuowane będą również organizowane przez Związek cykliczne spotkania online z wszystkimi Ekodoradcami z terenu subregionu zachodniego.

Projekt „OZE w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego”

Na 2024 rok zaplanowano realizację przedsięwzięcia, którego celem jest rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii. Dzięki realizacji projektu zwiększy się udział instalacji OZE w produkcji energii elektrycznej i ciepłej w budynkach mieszkalnych na terenie gmin subregionu zachodniego województwa śląskiego. Instalacja OZE, zostanie zamontowana jako główne

źródło ciepła budynku tj. pompa ciepła typu powietrze-woda do c.o. i c.w.u. wraz z instalacją fotowoltaiczną lub pompa ciepła typu powietrze-woda do c.o. i c.w.u. Energia cieplna i elektryczna wytworzona w instalacjach OZE będzie zużywana wyłącznie na własne potrzeby gospodarstw domowych i nie będzie mogła być wykorzystywana na potrzeby działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej.

Z pozyskanej dotacji Związek będzie udzielał mieszkańcom Subregionu Zachodniego grantów (bezzwrotnej dotacji) na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu. Bezzwrotne wsparcie finansowe będzie realizowane w formie refundacji części poniesionych kosztów zakupu i montażu instalacji objętych projektem. Projekt będzie realizowany jedynie w przypadku otrzymania przez Związek dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet X Fundusze Europejskie na transformację, Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii.

Związek przeprowadzi otwarty nabór grantobiorców zgodnie z zatwierdzonym regulaminem projektu określającym zasady udzielania grantów, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji oraz sposób jej rozliczania. Granty będą wypłacane na podstawie umowy zawieranej pomiędzy Związkiem, a mieszkańcem, określającej warunki współpracy stron w ramach realizacji projektu. Wzór umowy będzie stanowić załącznik do regulaminu projektu.

Szacowana wartość całkowita projektu przewidywanego do realizacji w latach 2024-2025 to ok. 35 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 30 mln zł.

Projekt „Rozwój Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Subregionie Zachodnim – etap I”

W 2024 roku Biuro Związku planuje realizację projektu w celu wzmocnienia potencjału administracyjnego i kadrowego do wdrażania dedykowanych działań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Wsparcie w ramach projektu będzie dotyczyć w szczególności:

- 1) zarządzania, koordynacji działań rozwojowych i animacji polityki rozwoju w subregionach,

- 2) wzmocnienia potencjału reprezentacji JST w subregionach, tj. ZIT w sferze planistycznej, koordynacyjnej i monitoringowej na rzecz zwiększenia kompetencji do zarządzania rozwojem w wymiarze ponadlokalnym,
- 3) zarządzania strategią terytorialną oraz listą projektów, tj. jej przygotowanie/aktualizację istniejącej strategii, wdrażanie, monitorowanie i ocenę,
- 4) koordynowania realizacji projektów wynikających ze strategii terytorialnej, w szczególności tych współfinansowanych ze środków polityki spójności,
- 5) przygotowania planów i polityk sektorowych oraz analiz i dokumentów diagnostycznych, zgodnych ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałami subregionu,
- 6) wzmocnienia koordynacji działań rozwojowych, w tym inwestycyjnych i pozainwestycyjnych na rzecz zwiększenia podaży projektów zintegrowanych oraz komplementarnych,
- 7) przygotowania i realizacji, w tym rozliczanie projektów zintegrowanych/systemowych/komplementarnych, realizowanych na obszarze funkcjonalnym subregionu,
- 8) inicjowania i animowania partnerstw oraz tworzenia mechanizmów współpracy wewnątrzsektorowej i międzysektorowej w subregionach, m.in. poprzez tworzenie grup roboczych oraz sieci współpracy w zakresie rozwiązywania wspólnie zdiagnozowanych problemów i celów rozwojowych poszczególnych subregionów, wymiana doświadczeń między Związkami ZIT oraz partnerami społeczno-gospodarczymi i instytucjami miejskimi zarówno w poszczególnych województwach, jak i na szczeblu krajowym i międzynarodowym,
- 9) wspierania gmin w szerszym włączeniu mieszkańców oraz organizacji społecznych i partnerów społeczno-gospodarczych w procesy rozwojowe w modelu partycypacyjnym z uwzględnieniem pryncypiów europejskich,
- 10) działań szkoleniowych, doradczych, wsparcia eksperckiego i promocyjnego służących poprawie jakości projektów, wprowadzaniu innowacji i dobrych praktyk w zarządzaniu rozwojem ponadlokalnym,
- 11) współpracy Związków ZIT z IZ w zakresie m.in. monitoringu i ewaluacji projektów realizujących strategię terytorialną, zaangażowania w prace Komitetu Monitorującego oraz udziału w opracowaniu kryteriów wyboru projektów.

Szacowana wartość całkowita projektu to 900 000,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 765 000,00 zł i wkład własny finansowy w kwocie 135 000,00 zł.

**Projekt „Szkolenia kadr administracji samorządowej z terenu Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego – etap I”**

Projekt obejmować będzie realizację kompleksowych planów szkoleń dla poszczególnych samorządów z terenu Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego. W ramach działań projektowych realizowane będą szkolenia zgodnie z zapotrzebowaniem poszczególnych JST obejmujące swoim zakresem m.in. szkolenia specjalistyczne związane z zieloną gospodarką.

Uczestnicy projektu zdobędą kwalifikacje i umiejętności związane z kompetencjami cyfrowymi lub tzw. zielonymi niezbędnymi do wykorzystania w ramach posiadanych kompetencji w celu usprawnienia i poprawy jakości świadczonych usług publicznych i współpracy z klientem zewnętrznym.

Szacowana wartość całkowita projektu realizowanego w latach 2024-2025 to 2 974 222,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+ w kwocie 2 528 089,00 zł oraz wkładzie niefinansowym do projektu w formie wynagrodzeń uczestników projektu.